

ŞANLIURFA BÖLGESİ AYLIK EKONOMİ GÖRÜNÜM RAPORU

AGUSTOS 2020

**Birecik Ticaret ve
Sanayi Odası**

İÇİNDEKİLER

TRC2 BÖLGESİ

Endeksler

Tüketici Fiyatları Endeksi 3

İstatistikler

İhracat Rakamları 4

İthalat Rakamları 6

Yatırım Teşvik Belgeleri 8

Kurulan-Kapanan Şirket İstatistikleri 10

Konut Satışları 10

Havalimanı Yolcu Trafığı 11

Turizm Verileri 12

Vergi Gelirleri 13

Bankacılık Verileri 14

SGK Verileri 15

İşgücü İstatistikleri 16

Esnaf, İşyeri ve Oda Verileri 16

OSB Verileri 17

Devam Eden Önemli Projeler 19

Kaynakça 22

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ – AĞUSTOS, 2020

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık %11,77, aylık %0,86 arttı

TÜFE'de (2003=100) 2020 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %0,86, bir önceki yılın Aralık ayına göre %7,29, bir önceki yılın aynı ayına göre %11,77 ve on iki aylık ortalamalara göre %11,27 artış gerçekleşti.

Yıllık en düşük artış %2,44 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti

Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, %6,37 ile haberleşme, %6,61 ile eğlence ve kültür ve %8,50 ile eğitim oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, %26,99 ile çeşitli mal ve hizmetler, %14,68 ile sağlık ve %13,51 ile gıda ve alkolsüz içecekler oldu.

Aylık en yüksek azalış %2,11 ile giyim ve ayakkabı grubunda oldu

Ana harcama grupları itibarıyla 2020 yılı Ağustos ayında azalış gösteren diğer ana

grup ise %0,08 ile gıda ve alkolsüz içecekler oldu. Buna karşılık, ana harcama grupları itibarıyla 2020 yılı Ağustos ayında artışın yüksek olduğu gruplar ise sırasıyla, %5,09 ile çeşitli mal ve hizmetler, %1,56 ile ulaştırma ve lokanta ve oteller oldu.

İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS)

2. Düzey'de bulunan 26 bölge içinde, bir önceki yılın Aralık ayına göre en yüksek artış %8,45 ile TR42 (Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova) bölgesinde, bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış %13,39 ile TRC2 (Diyarbakır, Şanlıurfa) bölgesinde ve on iki aylık ortalamalara göre en yüksek artış %12,57 ile TR22 (Balıkesir, Çanakkale) bölgesinde gerçekleşti. Ağustos 2020'de, endekste kapsanan 418 maddeden, 92 maddenin ortalama fiyatında düşüş gerçekleşirken, 53 maddenin ortalama fiyatında değişim olmadı. 273 maddenin ortalama fiyatında ise artış gerçekleşti.

İstatistiki Bölgelere Göre Tüketici Fiyat Endeksi ve Değişim Oranları (2003=100), Ağustos 2020

İstatistiki Bölgeler	Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Değişim Oranı (%)	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim Oranı (%)	On İki Aylık Ortalamalara Göre Değişim Oranı (%)	Endeks
TRC2 (Şanlıurfa, Diyarbakır)	1,07	8,18	13,39	11,44	501,53
Türkiye	0,86	7,29	11,77	11,27	472,61

Kaynak: TÜİK, 2020a.

İHRACAT (DİYARBAKIR) – TEMMUZ, 2020 (\$)

ISIC Adı	Temmuz 2019	Temmuz 2020	Değişim (%)
Tarım ve hayvancılık	0	160.227	-
Ormancılık ve tomrukçuluk	3.600	0	-100
Metal cevherleri	0	3.507.557	-
Taşocakçılığı ve diğer madencilik	4.237.403	4.299.222	1,46
Gıda ürünleri ve içecek	1.434.763	1.866.385	30,08
Tekstil ürünleri	286.518	398.674	39,14
Dabaklanmış deri, bavul, el çantası, saraciye ve ayakkabı	1.195	0	-100,00
Ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç); hasır vb. örülerek yapılan maddeler	196.753	222.571	13,12
Kağıt ve kağıt ürünleri	1.355.591	783.483	-42,20
Basım ve yayım; plak, kaset vb.	0	4.186	-
Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar	180.023	27.458	-84,75
Kimyasal madde ve ürünler	682.684	646.623	-5,28
Plastik ve kauçuk ürünleri	767.951	688.859	-10,30
Metalik olmayan diğer mineral ürünler	2.166.135	2.192.163	1,20
Ana metal sanayi	154.777	564.502	264,72
Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)	700.830	452.453	-35,44
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	820.708	189.653	-76,89
Büro, muhasebe ve bilgi işleme makinaları	57.895		-100,00
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makine ve cihazlar	574.352	569.082	-0,92
Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları	2.900	36.123	1145,62
Tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat	124.958	6.075	-95,14
Motorlu kara taşıtı ve römorklar	1.245.677	162.200	-86,98
Diğer ulaşım araçları	1.921	365	-81,00
Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	262.325	382.240	45,71
Atık ve hurdalar	27.931	0	-100,00
Temmuz Ayı Toplamı	15.286.890	17.160.101	12,25
Ocak-Temmuz Toplamı	129.711.162	131040790	1,03

Kaynak: TÜİK, 2020b.

İHRACAT (ŞANLIURFA) – TEMMUZ, 2020 (\$)

ISIC Adı	Temmuz 2019	Temmuz 2020	Değişim (%)
Tarım ve hayvancılık	2.364.545	1.518.024	-35,80
Ormancılık ve tomrukçuluk	0	3.022	-
Maden kömürü, linyit ve turb	0	2.785	-
Taşocakçılığı ve diğer madencilik	94.592	39.053	-58,71
Gıda ürünleri ve içecek	715.783	877.941	22,65
Tekstil ürünleri	356.793	560.631	57,13
Giyim eşyası	33.174	1.044.234	3047,75
Dabaklanmış deri, bavul, el çantası, saraciye ve ayakkabı	3.947	79.225	1907,22
Ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç); hasır vb. örülerek yapılan maddeler	93.496	209.700	124,29
Kağıt ve kağıt ürünleri	89.600	7.604	-91,51
Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar	224.344	90.774	-59,54
Kimyasal madde ve ürünler	533.131	437.964	-17,85
Plastik ve kauçuk ürünleri	1.117.030	677.926	-39,31
Metalik olmayan diğer mineral ürünler	1.378.526	1.295.521	-6,02
Ana metal sanayi	256.539	455.186	77,43
Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)	355.222	160.520	-54,81
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	1.426.768	2.387.921	67,37
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli mekine ve cihazlar	2.539.855	1.835.643	-27,73
Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları	426	4.857	1040,14
Tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat	13.379	1.714	-87,19
Motorlu kara taşıtı ve römorklar	427.691	228.707	-46,53
Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	1.218.622	494.259	-59,44
Atık ve hurdalar	49.034	551.536	1024,80
Temmuz Ayı Toplam	13.292.497	12.964.747	-2,47
Ocak-Temmuz Toplamı	102.486.198	95.447.472	-6,87

Kaynak: TÜİK, 2020b.

İTHALAT (DİYARBAKIR) – TEMMUZ, 2020 (\$)

ISIC Adı	Temmuz 2019	Temmuz 2020	Değişim (%)
Tarım ve hayvancılık	1.563.251	1.307.794	-16,34
Gıda ürünleri ve içecek	37.762	21.138	-44,02
Tekstil ürünleri	81.997	51.372	-37,35
Ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç); hasır vb. örülerek yapılan maddeler	7.621	12.481	63,77
Kağıt ve kağıt ürünleri	307.948	21.865	-92,90
Basım ve yayım; plak, kaset vb.	777	10.056	1194,21
Kimyasal madde ve ürünler	309.681	281.727	-9,03
Plastik ve kauçuk ürünleri	139.853	44.449	-68,22
Metalik olmayan diğer mineral ürünler	29.096	198.659	582,77
Ana metal sanayi	501.218	320.361	-36,08
Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)	17.224	91.315	430,16
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	366.864	847.008	130,88
Büro, muhasebe ve bilgi işleme makinaları	0	77.414	-
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makina ve cihazlar	327.747	378.620	15,52
Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları	303.882	259.272	-14,68
Tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat	165.023	166.963	1,18
Motorlu kara taşıtı ve römorklar	804.913	606.018	-24,71
Diğer ulaşım araçları	0	4.819	-
Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	48.408	8.455	-82,53
Atık ve hurdalar	154.123	22.647	-85,31
Temmuz Ayı Toplamı	5.167.388	4.732.433	-8,42
Ocak-Temmuz Toplamı	55.962.589	73.560.698	31,45

Kaynak: TÜİK, 2020b.

İTHALAT (ŞANLIURFA) – TEMMUZ, 2020 (\$)

ISIC Adı	Temmuz 2019	Temmuz 2020	Değişim (%)
Tarım ve hayvancılık	7.848.851	7.825.406	-0,30
Taşocakçılığı ve diğer madencilik	0	1.378	-
Gıda ürünleri ve içecek	30.101	257.251	754,63
Tekstil ürünleri	2.172.828	2.580.512	18,76
Ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç); hasır vb. örülerek yapılan maddeler	2.971	3.909	31,57
Basım ve yayım; plak, kaset vb.	0	8.014	-
Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar	17.519	16.061	-8,32
Kimyasal madde ve ürünler	1.027.727	350.900	-65,86
Plastik ve kauçuk ürünleri	132.250	182.463	37,97
Metalik olmayan diğer mineral ürünler	135.433	130.465	-3,67
Ana metal sanayi	738.731	438.316	-40,67
Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)	137.179	198.566	44,75
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	654.274	624.589	-4,54
Büro, muhasebe ve bilgi işleme makinaları	3.686	500	-86,44
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makine ve cihazlar	339.207	405.828	19,64
Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları	63.134	115.106	82,32
Tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat	194.465	70.269	-63,87
Motorlu kara taşıtı ve römorklar	632	65.369	10243,20
Diğer ulaşım araçları	0	130.217	-
Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	259.174	176.667	-31,83
Elektrik, gaz ve su	0	703.976	-
Atık ve hurdalar	130.478	370.658	184,08
Temmuz Ayı Toplamı	13.888.640	14.656.420	5,53
Ocak-Temmuz Toplamı	122.150.136	153.496.383	25,66

Kaynak: TÜİK, 2020b.

DIYARBAKIR İLİ YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ, TEMMUZ 2020

Yıl	Belge Adedi	TR İçindeki Payı (%)	Sabit Yatırım (Milyon TL)	TR İçindeki Payı (%)	İstihdam	TR İçindeki Payı (%)
2011	54	1,4	167	0,4	994	0,9
2012	62	1,6	303	0,4	2.726	1,7
2013	99	2,2	429	0,5	4.074	2,2
2014	99	2,7	360	0,4	3.784	2,3
2015	90	2,1	341	0,3	3.878	2,6
2016	72	1,4	356	0,3	3.662	2,4
2017	161	2,2	873	0,5	7.603	3,3
2018	171	2,9	939	0,5	9.100	3,6
2019	137	2,4	1.939	1,3	11.553	5,5
2020 Ocak-Temmuz	150	2,8	1.247	1,2	10.722	6,6
Toplam	1.095	2,2	6.954	0,6	58.096	3,3

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2020.

Son 10 yıllık dönemde Diyarbakır ilinde toplam 1.095 adet yatırım teşvik belgesi alınmış olup Türkiye'de düzenlenen toplam belge sayısı içindeki payı %2,2'dir. 2019 yılında 137 adet yatırım teşvik belgesi alınmıştır. Bu belgelere bağlı sabit yatırım tutarı 1 milyar 939 milyon TL ve istihdam sayısı 11.553 kişidir. Diyarbakır'da 2019 yılında alınmış teşvik belgelerinin ülke içindeki payı; belge sayısı bakımından %2,4, sabit yatırım tutarı bakımından %1,5, istihdam sayısı bakımından %5,5'tir.

2020 yılı Ocak-Temmuz döneminde ise 150 adet yatırım teşvik belgesi alınmıştır. Bu belgelere bağlı sabit yatırım tutarı 1 Milyar 247 milyon TL ve istihdam sayısı 10.722 kişidir. Önceki yılın aynı dönemine göre belge adetinde %154'lük, sabit yatırım tutarında %93'lük ve istihdamda ise %147'lik artış gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde de bu yıl, önceki yılın aynı dönemine göre, belge adedinde %94, yatırım tutarında %33, istihdam sayısında ise %50 artış gerçekleşmiştir.

ŞANLIURFA İLİ YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ, TEMMUZ 2020

Yıl	Belge Adedi	TR İçindeki Payı (%)	Sabit Yatırım (Milyon TL)	TR İçindeki Payı (%)	İstihdam	TR İçindeki Payı (%)
2011	41	1,07	314	0,7	852	0,7
2012	82	2,09	426	0,6	5.581	3,4
2013	119	2,6	725	0,7	8.871	4,6
2014	71	1,9	259	0,3	5.132	3,2
2015	99	2,2	458	0,4	5.224	3,6
2016	92	1,8	456	0,5	4.369	2,3
2017	252	3,4	2.153	1,08	8.749	4,04
2018	208	3,5	1.087	0,6	9.231	3,7
2019	137	2,4	789	0,6	6.150	3,0
2020 Ocak-Temmuz	106	2,9	907	0,8	4.187	2,3
Toplam	1.207	2,3	7.574	0,6	58.339	3,2

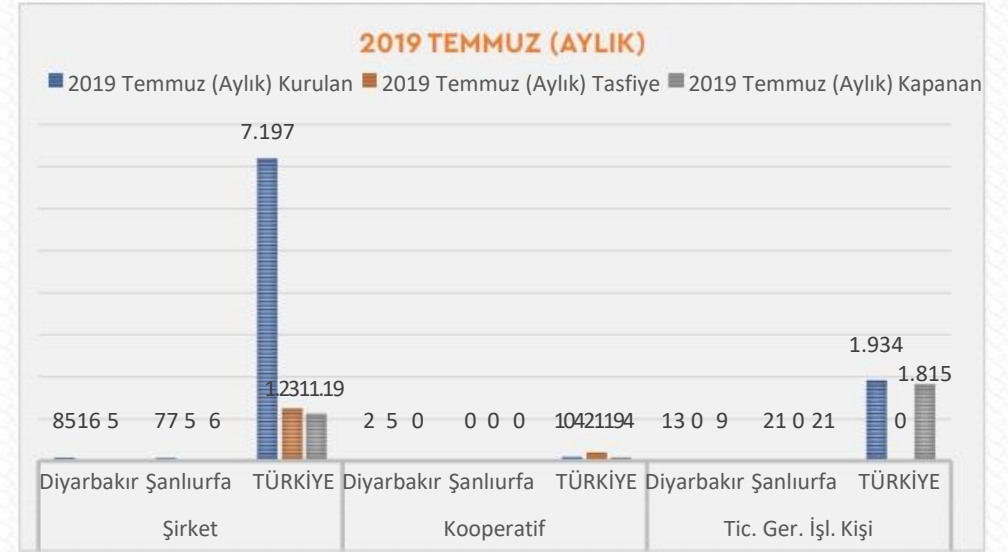
Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2020.

Son 10 yıllık dönemde Şanlıurfa'da toplam 1.207 adet yatırım teşvik belgesi düzenlenmiş olup Türkiye'de düzenlenen toplam belge sayısı içindeki payı %2,3'tür. 2019 yılında ise 137 adet yatırım teşvik belgesi alınmıştır. Bu belgelere bağlı sabit yatırım tutarı 789 milyon TL ve istihdam sayısı 6.150 kişidir. Önceki yılın aynı dönemine göre belge adetinde %33,65, istihdamda %32,26'lık sabit yatırım tutarında ise %27,36'lık azalış gerçekleşmiştir.

2020 yılı Ocak-Temmuz döneminde 106 adet yatırım teşvik belgesi alınmıştır. Bu belgelere bağlı sabit yatırım tutarı 907 Milyon TL ve istihdam sayısı 4.187 kişidir. Önceki yılın aynı dönemine göre belge adetinde %292,5'lik, sabit yatırım tutarında %512,8'lik ve istihdamda %588,6'lık artış gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde de bu yıl, önceki yılın aynı dönemine göre, belge adedinde %94, yatırım tutarında %33, istihdam sayısında ise %50 artış gerçekleşmiştir.

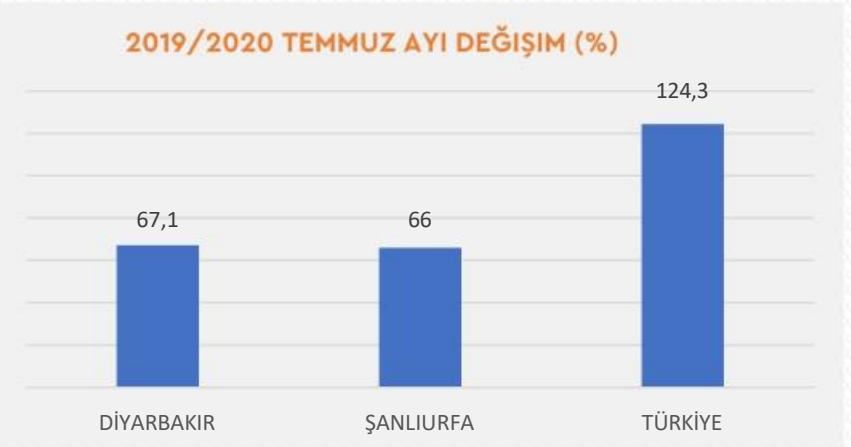
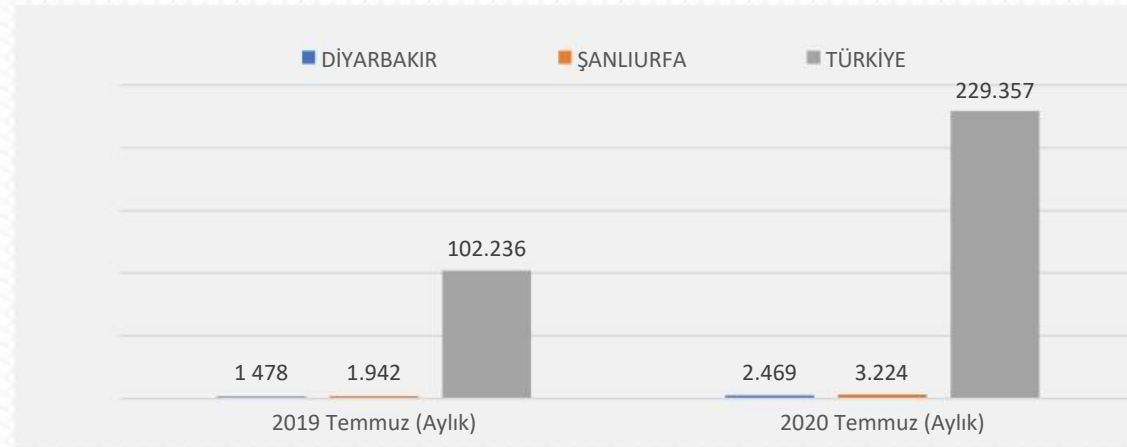
KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ, TEMMUZ 2020

Kaynak: TOBB, 2020.

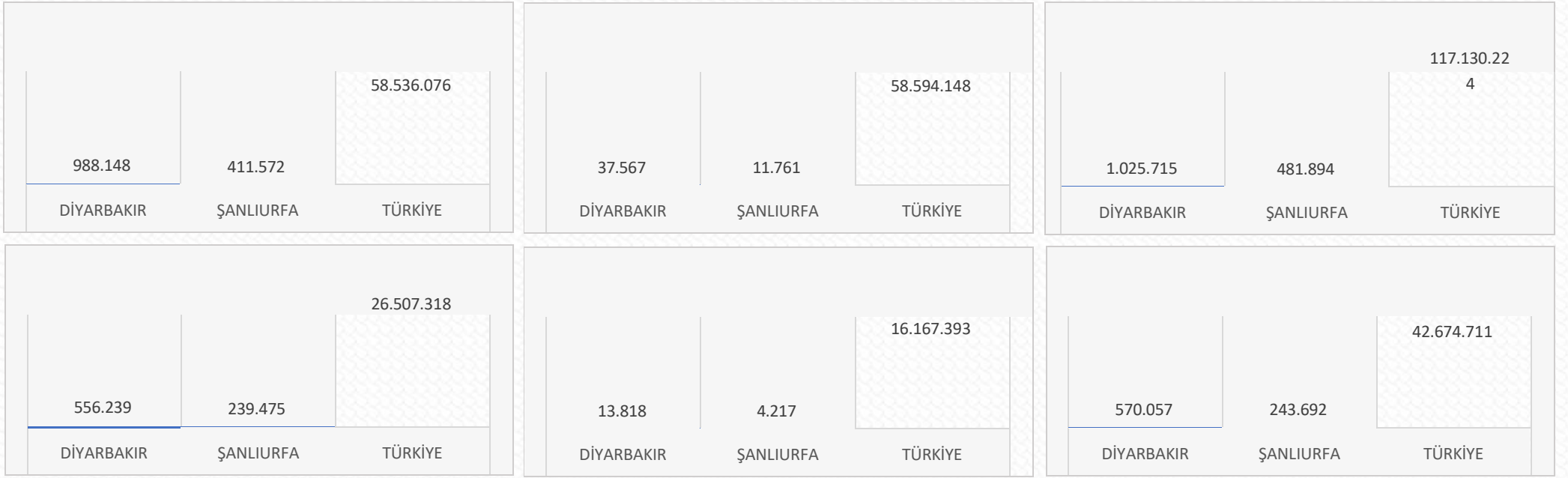
TRC2 BÖLGESİ KONUT SATIŞ SAYILARI, TEMMUZ 2020

Kaynak: TÜİK, 2020c.

TRC2 BÖLGESİ HAVALİMANI YOLCU TRAFİĞİ (GELEN-GİDEN), TEMMUZ 2020

2019-2020 OCAK-TEMMUZ DEĞİŞİMİ (%)

Kaynak: DHMİ.

TRC2 BÖLGESİ TURİZM VERİLERİ, TEMMUZ 2020

2020 Yılı Tesise Geliş Sayıları

TRC2 Bölge (Diyarbakır-Şanlıurfa) illerinde 2020 Yılı Temmuz döneminde önceki yılın aynı ayına göre *Tesise Geliş Sayısında* Bölge illerimiz ve Türkiye genelinde ise düşüş yaşanmış olup düşüşler şu şekilde olmuştur; Diyarbakır'da **%-19,18** ve Şanlıurfa'da **%-37,12** ve Türkiye'de **%-54,49**.

BÖLGELER	2020 Ocak	2020 Şubat	2020 Mart	2020 Nisan	2020 Mayıs	2020 Haziran	2020 Temmuz	2019 Temmuz	2019/2020 Temmuz Ayı Değişim (%)
Diyarbakır	40.609	40.001	27.594	16.492	22.503	28.125	35.263	43.629	-19,18
Şanlıurfa	36.601	33.531	21.088	17.654	23.893	24.630	28.187	44.824	-37,12
Türkiye	4.638.672	4.196.910	2.711.720	1.621.459	1.740.605	2.203.877	4.507.719	9.904.239	-54,49

2020 Yılı Geceleme Sayıları

TRC2 Bölge (Diyarbakır-Şanlıurfa) illerinde 2020 Yılı Temmuz döneminde önceki yılın aynı ayına göre *Tesislerde Geceleme Sayısı* hem bölge illerinde hem de Türkiye'de düşüş göstermiş olup değişimler şu şekilde gerçekleşmiştir; Diyarbakır'da **%-21,14**, Şanlıurfa'da **%-31,99** ve Türkiye'de **%-66,13**.

BÖLGELER	2020 Ocak	2020 Şubat	2020 Mart	2020 Nisan	2020 Mayıs	2020 Haziran	2020 Temmuz	2019 Temmuz	2019/2020 Temmuz Ayı Değişim (%)
Diyarbakır	61.688	59 522	44 071	16.492	22.503	43.076	53.043	67.260	-21,14
Şanlıurfa	67.316	62 393	38 327	17.654	23.893	41.580	47.864	70.379	-31,99
Türkiye	9.678.499	8.475.338	5.495.042	1.621.459	1.740.605	4.123.531	9.761.027	28.821.806	-66,13

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020

TRC2 BÖLGESİ VERGİ GELİRLERİ, TEMMUZ 2020

2020 yılının Temmuz döneminde Diyarbakır'da toplam **3,72 Milyar TL**'lik vergi tahakkuk etmiş, **1 Milyar 213 Milyon TL**'si tahsil edilmiş olup **%35,05** vergi tahsilat oranı ile Türkiye'de **71.** sırada, tahsilatı miktarı açısından ise **24.** sırada yer

almıştır. Aynı dönemde Şanlıurfa'da toplam **2, 75 Milyar TL**'lik vergi tahakkuk etmiş **963 Milyon TL**'si tahsil edilmiş olup **%35,05** vergi tahsilat oranı ile Türkiye'de **67.** sırada, tahsilatı miktarı açısından ise **26.** sırada yer almıştır.

BÖLGELER	Tahakkuk (Bin TL)	Tahsilat (Bin TL)	Tahsilat Oranı (%)	Tahsilat Oranına Göre Türkiye Sıralaması	Tahsilat Miktarına Göre Türkiye Sıralaması
Diyarbakır	3.712.549	1.213.530	32,69	71	24
Şanlıurfa	2.746.947	962.892	35,05	67	26
Türkiye	651.476.701	411.961.964	58,57	-	-

Kaynak: Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü.

TRC2 BÖLGESİ BANKACILIK VERİLERİ, HAZİRAN 2020

MEVDUAT	2020-6		2020-3		DEĞİŞİM (%)
	TL	İl Sırası	TL	İl Sırası	
BÖLGE	TL	İl Sırası	TL	İl Sırası	
DİYARBAKIR	13.670.403	23	11.567.854	23	18,2
ŞANLIURFA	10.378.268	28	8.099.307	31	28,1
TÜRKİYE	3.059.747.561	-	2.796.018.245	-	9,4

KREDİ	2020-6		2020-3		DEĞİŞİM (%)
	TL	İl Sırası	TL	İl Sırası	
BÖLGE	TL	İl Sırası	TL	İl Sırası	
DİYARBAKIR	20.428.530	23	17.458.845	23	17,0
ŞANLIURFA	18.160.750	25	15.556.675	25	16,7
TÜRKİYE	3.406.869.513	-	3.046.288.175	-	11,8

TAKİP ORANI*	2020-6		2020-3		DEĞİŞİM (%)
	Oran (%)	İl Sırası	Oran (%)	İl Sırası	
BÖLGE	Oran (%)	İl Sırası	Oran (%)	İl Sırası	
DİYARBAKIR	6,44	7	7,7	7	-16,4
ŞANLIURFA	6,16	9	7,3	9	-15,6
TÜRKİYE	4,10	-	5,0	-	-18,0

Kaynak: <https://www.bddk.org.tr/bultenfinturk>

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU VERİLERİ, 2020

	Türkiye	Diyarbakır	Şanlıurfa
Özel Sektör İşyeri Sayısı (4 a* Kapsamında), Haziran 2020	1.850.770	17.199	14.114
Özel Sektör Çalışan Sayısı (4 a kapsamında), Haziran 2020	13.919.211	154.795	149.599
Toplam Aktif Sigortalı (4 a, 4 b** ve 4 c**) Sayısı, Haziran 2020	21.956.926	275.096	272.003
İmalat Sanayi İşyeri Sayısı, 2018	269.876	1.588	1.549
İmalat Sanayi Çalışan Sayısı, 2018	3.631.873	18.536	18.342

Kaynak: SGK

*: 4 a kapsamı; 1- Zorunlu, 2 -Çıracak, 3- Yurt dışı Topluluk, 4-Tarım (2925),5-Diğer Sigortalılar, 6-Stajyer ve Kursiyerler.

** : 4 b kapsamı; Ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı Olanlar, Esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlar, Anonim ve komandit şirket ve ortakları, tarımsal faaliyette bulunanlar.

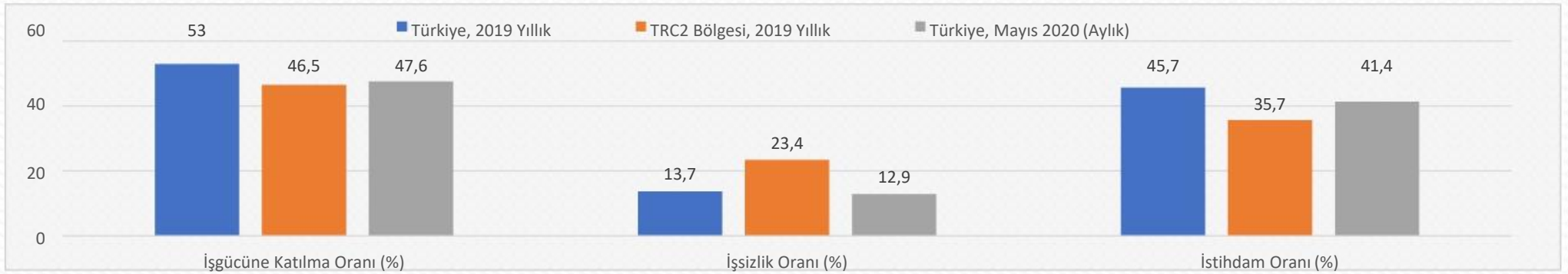
***: 4 c kapsamı Kamu idarelerinde;

i) 5510 sayılı Kanunun 4. Maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi

olmayanlardan, kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanları, ii) 5510 sayılı Kanunun 4. Maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanları ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca açıktan vekil atanmaları ifade etmektedir.

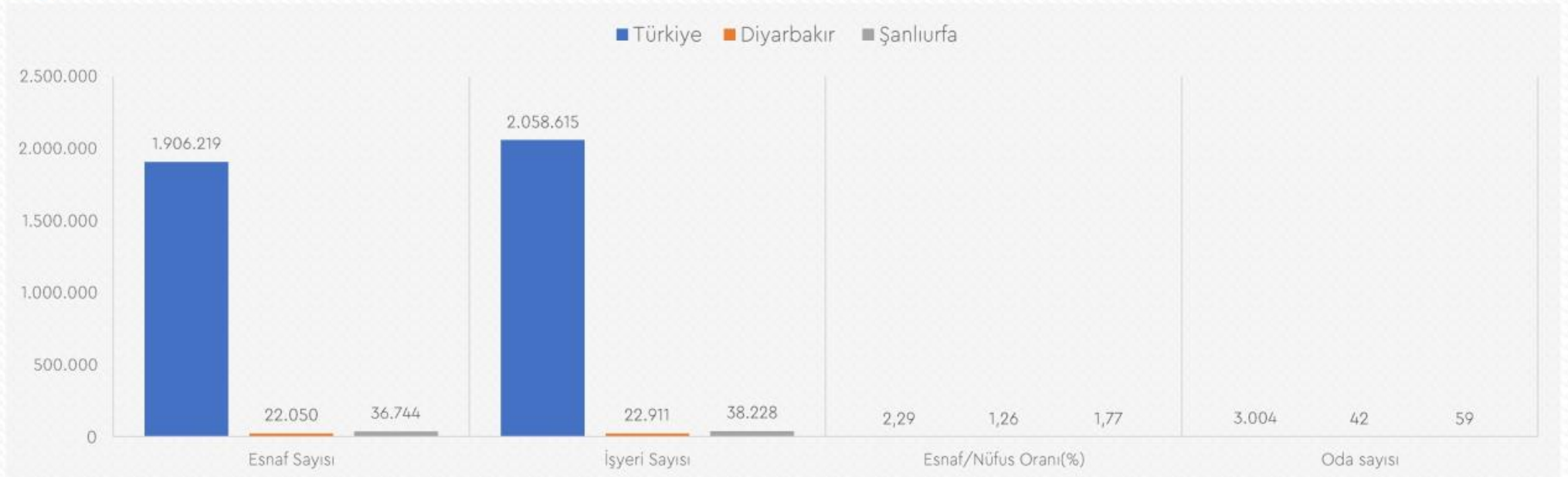
İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ, 2020

Kaynak: TÜİK, 2020d

ESNAF, İŞYERİ VE ODA BİLGİLERİ, HAZİRAN 2020

Kaynak: TESK

DİYARBAKIR OSB VERİLERİ, TEMMUZ 2020

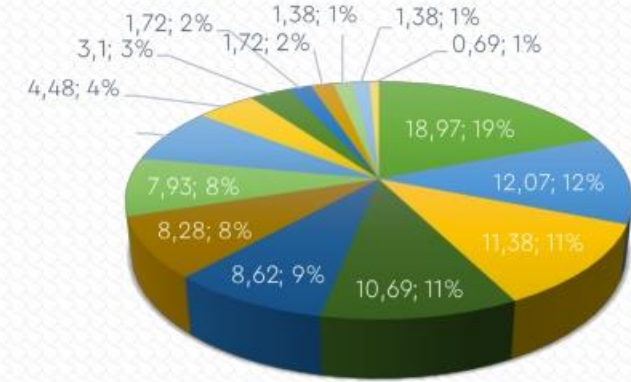
S.N	OSB Adı	Bölge Büyüklüğü (Ha)	Sanayi Parseli Sayısı (Adet)	Tahsis Edilen Parsel Sayısı (Adet)	Tahsis Edilebilir Boş Parsel Sayısı (Adet)
1	Diyarbakır 1. OSB	915,8	309	297	12
2	Tarıma Dayalı İhtisas OSB	186	83	83	0
3	Tekstil İhtisas OSB	68	105	103	2

Diyarbakır 1.OSB 2020 Yılı Elektrik Tüketim Miktarı (kwh)

Kaynak: Diyarbakır OSB Müdürlükleri.

Diyarbakır 1. OSB Firmalarının Sektörel Dağılımı

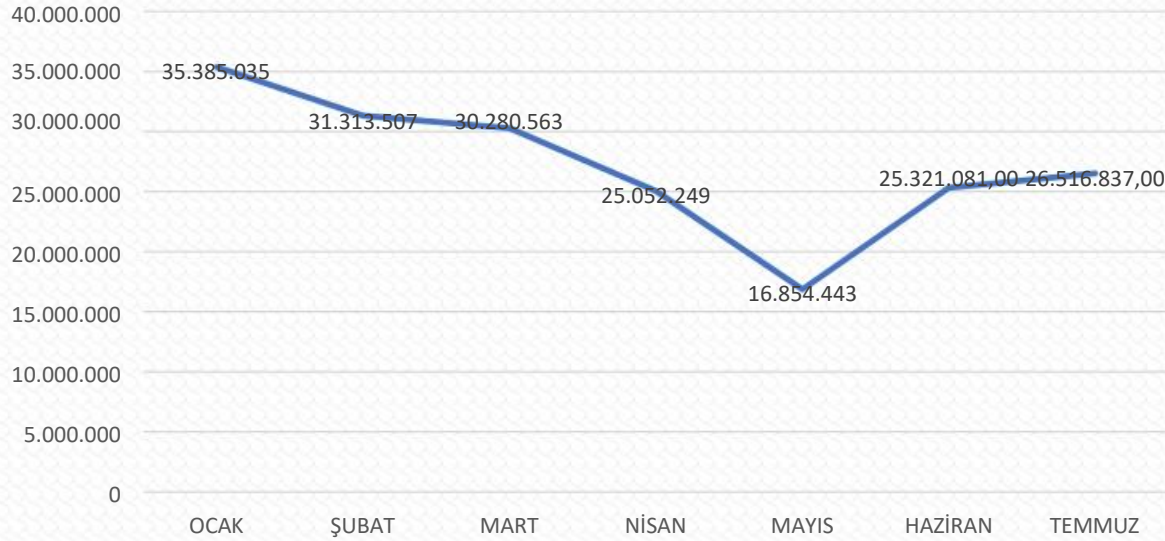
- Gıda
- Tekstil (İplik – Örme – Dokuma - Konfeksiyon – Boyahane)
- Metal İşleme, Araç üstü ekipmanları - Tarım Mak Kara Taşıtları, Yedek Parçaları Ve Ekipmanları
- Diğerleri
- Ağaç işleri ve Mobilya
- İnşaat Malzemeleri, Yapı kimyasalları, Elektrik
- Plastik ve Kauçuk
- Mermer

ŞANLIURFA OSB VERİLERİ, TEMMUZ 2020

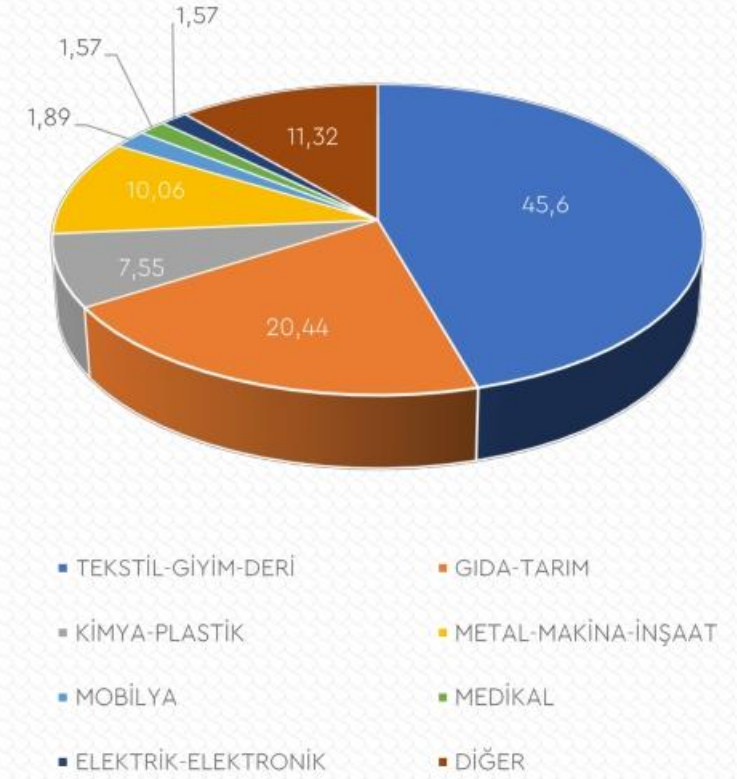
S.N.	OSB Adı	Bölge Büyüklüğü (Ha)	Sanayi Parseli Sayısı (Adet)	Tahsis Edilen Parsel Sayısı (Adet)	Tahsis Edilebilir Boş Parsel Sayısı (Adet)
1	Şanlıurfa OSB	1700	555	423	132
2	Viranşehir OSB	110	80	75	5
3	Birecik OSB	110	41	33	8
4	Şanlıurfa Gıda İhtisas OSB	235	86	0	86
5	Şanlıurfa Besi İhtisas OSB	855	538*	74	464

Şanlıurfa OSB 2020 Yılı Elektrik Tüketim Miktarı(Kwh)

Kaynak: Şanlıurfa OSB Müdürlükleri.

Şanlıurfa 1. OSB Firmalarının Sektörel Dağılımı

DİYARBAKIR İLİ DEVAM EDEN ÖNEMLİ PROJELER, 2020

S.N.	YATIRIM / PROJE ADI	GÜNCEL DURUM
1	DİYARBAKIR OSB EVSEL VE ENDÜSTRİYEL ATIKSU ARITMA TESİSİ	Diyarbakır OSB (Tevsii) Evsel ve Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesisi Yapım İşi inşaatında fiziki gerçekleşme oranı %40'a ulaşmıştır. COVID-19 ve yağışlardan dolayı çalışmalarına ara veren yüklenici firma, 10 Mayıs 2020 tarihinden itibaren alanda çalışmalarına tekrar başlamıştır.
2	DİYARBAKIR TEKSTİL İHTİSAS OSB	Diyarbakır Tekstil İhtisas OSB Yönetim Kurulu tarafından 61 firmaya yer tahsisi yapılmış olup bu firmalar 1,3 Milyar TL'lik sabit yatırım, 8.687 kişilik istihdam taahhüdünde bulunmuştur. Bu talepler dışında yeni yatırımcılara tahsis edilecek 4 adet boş parsel mevcuttur. Toplamda 105 sanayi parseli mevcut olup, bunlardan 101 tanesinin yatırımcılara tahsisi tamamlanmıştır. 18.623.034,00 TL ihale bedeli ile yapımına devam edilen Yol, Atıksu, Yağmursuyu, İçme Suyu, Telekom İnşaatı, Kamera Sistemi ve Paket Arıtma Tesisi İnşaatlarından Müteşekkil Altyapı İnşaatının 2020 yılı Mayıs ayı itibari ile fiziki iş ilerleme yüzdesi %35,70'dir. 8.948.240,00 TL ihale bedeli ile yapımına devam edilen Elektrik Altyapı işinin 2020 yılı Mayıs ayı itibari ile fiziki iş ilerleme yüzdesi ise % 27,35'dir. Yapı ruhsatı alan 10 firmadan 8'i inşaata başlamıştır. 12 firma da yapı ruhsatı başvuru hazırlığı yapmaktadır.
3	DİYARBAKIR KARACADAĞ (İKİNCİ KARMA) OSB	Diyarbakır'da artan sanayi parseli talebinin karşılanması için Şanlıurfa Karayolu 28. km civarında İkinci Karma OSB çalışmaları başlatılmıştır. Toplam alanı 294 Hektar olan OSB'de 216 sanayi parseli bulunmaktadır. Tam kapasite ile faaliyete geçildiğinde 10.000 Kişinin istihdam edilmesi planlanmaktadır. OSB Kuruluş Protokolü 28 Aralık 2018 tarihinde Bakanlık tarafından onaylanarak tüzel kişilik kazanmıştır. İmar planı Bakanlık onayına sunulmuştur. İmar Planı Bakanlık tarafından onaylanmış olup parselasyon planı çalışmaları başlatılmıştır.
4	DİYARBAKIR LOJİSTİK MERKEZ PROJESİ	Diyarbakır-Elazığ yolunun 15. Km'sinde yer alan Diyarbakır Lojistik Merkezi 229 Hektar Alan olup, 58 Adet A+ depo inşa edilmesi planlanmaktadır. Tam kapasite ile faaliyete geçildiğinden 5.400 doğrudan istihdam sağlayacak olan Merkezin toplam yatırım tutarı 123 Milyon ABD Dolarıdır. Merkezin yapılacağı alan 12 Aralık 2019 tarihide Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı olarak ilan edilmiştir. Projelendirme çalışmalarında sona gelmiş olup yatırımcılarla görüşme aşamasına geçilmiştir.

Kaynak: Karacadağ Kalkınma Ajansı, Diyarbakır YDO

ŞANLIURFA İLİ DEVAM EDEN ÖNEMLİ PROJELER, 2020

S.N.	YATIRIM / PROJE ADI	GÜNCEL DURUM
1	ŞANLIURFA GIDA İHTİSAS ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ PROJESİ	2012 yılında Ajansımızın Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında yaptırılan fizibilite çalışması ile başvuru süreçleri başlatılan "Şanlıurfa Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi" kuruluş işlemleri Valiliğimiz başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlar ile yakın takip edilerek 2017 Yılı sonu itibari tamamlanmıştır. Bu kapsamda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen tüm ön çalışmalar (Jeolojik Etüd, Halihazır Haritalar, Çed Belgesi, İmar Planı) süreci hızlandırmak üzere Ajansımız tarafından hazırlanmıştır. Ajansımızın 2018 Yılı Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı kapsamında Altyapı ve Arıtma Tesisi projeleri hazırlanana 235 Ha büyüklüğündeki Gıda İhtisas OSB'si yatırım programında olup, 2020 yılı içerisinde altyapı ihalelerinin gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Hali hazırda yatırımcılardan yer tahsisi ile ilgili başvuruların alınma sürecine başlanılmıştır.
2	AYAKKABICILAR SANAYİ BÖLGESİ PROJESİ	Şanlıurfa'da ayakkabı sektörünün kümelenme modeli ile geliştirilmesi, yatırım ve üretim maliyetlerinin azaltılması amacı ile Ajansımız tarafından geliştirilen Şanlıurfa YİKOB sahipliğinde "Ayakkabıcılar Sanayi Bölgesi Projesi"ni Şanlıurfa OSB'de uyguluyoruz. Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı kapsamında 15,5 Milyon TL'si Bakanlığımız tarafından karşılanan ve toplam 23 Milyon TL'ye mal olan projede 13 adet fabrika binası ve tedarikçi firmalar için toplam 7 adet dükkan yapılmıştır (46 bin m2 kapalı alan). 2019 yılı itibari ile tüm fabrikaların tahsisleri tamamı Şanlıurfa dışından olan yatırımcılara gerçekleştirilmiş olup yatırımlar hızla başlamıştır. Yatırım bölgesinden hali hazırda 1.000 kişiye yaklaşan istihdam sayısının 2020 sonu itibari ile 2500 kişiye ulaşması öngörülmektedir.
3	KÜLTÜR ADASI PROJESİ	Yine Ajansımızın Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı ile YİKOB tarafından yürütülen "Kültür Adası" Projesine yaklaşık 20 Milyon TL destek sağlandı. Bu destek ile birlikte 11 adet eski Şanlıurfa evi gerekli kamulaştırma ve restorasyon işlemleri yapılarak Butik Otele dönüştürüldü. Valiliğimizin girişimleri ile Vilayetler Evine tahsis edilen bu tarihi yapılar 11 Nisan 2020'de butik otel olarak Şanlıurfa Turizmine hizmet vermeye başlamıştır. Örnek olan bu modelin başka ada projelerinde uygulanması için de yeni çalışmalar başlatıldı.

Kaynak: Karacadağ Kalkınma Ajansı, Şanlıurfa YDO

ŞANLIURFA İLİ DEVAM EDEN ÖNEMLİ PROJELER, 2020

S.N.	YATIRIM / PROJE ADI	GÜNCEL DURUM
4	ŞANLIURFA TEKNO-GİRİŞİMCİLİK VE İNOVASYON MERKEZİ PROJESİ	Şanlıurfa'nın girişimcilik ekosistemini güçlendirmek adına ilimizdeki ilgili paydaşlarımız ile geliştirdiğimiz ve Ajansımızın GÜDÜMLÜ Proje Desteği ile finanse ettiğimiz Şanlıurfa Teknokent bünyesinde "Şanlıurfa Tekno- Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi" kurulmuştur. 2,7 Milyon TL'lik bu proje ile Şanlıurfa'da yazılım ve bilgi teknolojileri alanlarında iş fikri olan girişimcilere fiziki altyapı, eğitim ve danışmanlık hizmetleri verilmektedir. Böylece fikirlerin olgunlaşarak ticarileşmesi ve girişimcilerin kendi işletmelerini kurmaları sağlanacaktır.
5	TEKNO İŞGEM PROJESİ	Şanlıurfa'da Ar-Ge ve inovasyon konusunda bir ekosistem oluşturmak amacıyla 2018 Yılı Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı kapsamında 2,2 Milyon TL'lik "Tekno İşgem" Projesini hayata geçiriyoruz. Şanlıurfa Teknokent ve Harran Üniversitesi tarafından yürütülen proje ile Teknokent alanı içerisinde yer alan atıl bir bina Tekno İşgem'e dönüştürüldü ve bu sayede işlikler ve ortak atölyeler oluşturuldu. Bu alanda, yeni kurulan veya ön kuluçkadan mezun teknolojik tabanlı, yüksek katma değerli mal üreten, Ar-Ge, inovasyon potansiyeli olan işletmelere ortalama üç yıl süreyle uygun kirali işyeri, ortak ofis, danışmanlık, eğitim, finansa erişim gibi hizmetler sağlanacaktır.
6	ŞANLIURFA TEKNOLOJİ GELİŞTİRME VE EĞİTİM MERKEZİ PROJESİ	Şanlıurfa'da sanayi sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin kalifiye işgücü ihtiyacını karşılamak amacıyla Ajansımızın GÜDÜMLÜ Desteği kapsamında Şanlıurfa Teknoloji Geliştirme ve Eğitim Merkezi projesini hayata geçiriyoruz. Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesinde kurulan, Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası tarafından yürütülen ve yaklaşık 5,7 Milyon TL'ye mal olacak projenin inşaat çalışmaları 2019 yılı itibari ile tamamlanma aşamasına getirildi. Merkezimizde 2020 yılında aktif bir şekilde özel sektörün ihtiyaçları doğrultusunda mesleki eğitimlere başlanacaktır.

Kaynak: Karacadağ Kalkınma Ajansı, Şanlıurfa YDO

KAYNAKÇA

- TÜİK (2020a). "Tüketici Fiyat Endeksi", Sayı: 33869,
- TÜİK (2020b). "Yıllık İhracat Rakamları", <https://biruni.tuik.gov.tr/disticaretapp/menu.zul>
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2020). Yatırım Teşvik İstatistikleri, <https://www.sanayi.gov.tr/istatistikler/yatirim-istatistikleri/mi1304021615>
- TOBB (2020). "Kurulan – Kapanan Şirket İstatistikleri", <http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>
- TÜİK (2020c). " Konut Satışları", Sayı: 33882,
- DHMİ (2020). <https://www.dhmi.gov.tr/sayfalar/istatistik.aspx>
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı (2020). <http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,9851/turizm-istatistikleri.html>
- Vergi Gelirleri (2020), <https://muhasebat.hmb.gov.tr/iller-itibariyle-merkezi-yonetim-butce-istatistikleri-2004-2019>.
- Bankacılık verileri (2020), <https://www.bddk.org.tr/bultenfinturk>
- TÜİK (2020d). "İşgücü İstatistikleri", Sayı: 33784 , Sayı:33789,
- SGK Verileri (2020),<http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/istatistik>
- Esnaf ve İşyeri Verileri (2020), <https://www.tesk.org.tr/view/mevzuat/goster.php?Guid=902743d2-11e2-11ea-9eaf-000c29b32a85>